

Asia: VN/23338/2020-YM-1; YM034:00/2018

Ehdotus valtioneuvoston asetukseksi arviointiperusteista sen määrittämiseksi milloin betonimurske lakkaa olemasta jätettä

Yleiset kommentit asetusluonnoksesta ja/tai muuta huomautettavaa

Tähän voitte kirjoittaa yleiset kommentinne asetusluonnoksesta ja /tai muuta huomautettavaa

Suomen ympäristökeskus pitää ehdotusta valtioneuvoston asetukseksi yleisesti hyvin valmisteltuna ja perusteltuna, mutta esittää luonnokseen täsmennystä EU:n POP-asetuksen (EU 2019/1021) jätteiden käsittelyä koskevien säännösten noudattamisen varmistamiseksi ja huomioita pohjavesiriskeistä.

Vaikka asetusluonnoksessa on lähtökohtana se, ettei POP-yhdisteitä sisältävää (POP-asetuksen mukaisesti määriteltynä) betonimurskemateriaalia saa käyttää hyödyntämistoimissa, sitä ei ole kuitenkaan asetuksen tekstiin ja perustelumuiotioon selkeästi kirjattu näkyviin. Suomen ympäristökeskus katsoo, että syöttöpanoksen laatuvaatimusten osalta ainakin asetuksen muistiossa tulisi selkeästi todeta, että POP-yhdisteitä sisältäviä jakeita ei saa ohjata hyötykäyttöön, ja kuvata miten tämä asia tulee hoidettua eri säädösten ja käytäntöjen kautta EU:n POP-asetuksen mukaisesti.

On huomattava, että betonimurskemateriaalin käyttäminen pohjavesialueilla ja herkkien vesiekosysteemien lähistöllä voi aiheuttaa riskiä vesien tilaan. Betoniaines muuttaa maaperän raekokoa ja voi siten vaikuttaa pohjaveden muodostumiseen. Perustelumuiotiossa mainittu oletus, että ”betonimurskeesta tehdyn rakenteen läpisuotautuva vesi neutraloituu nopeasti luontaisesti lievästi happamassa maaperä- ja pohjavesiympäristössä” kaipa myös lisäperusteluita, koska kyse on hyvin emäksisestä pH 11 aineksesta. pH-muutokset maaperä- ja vesiympäristössä voivat vaikuttavat välillisesti esim. metallien liukoisuuksiin ja saostumiseen sekä maaperä- ja vesieliöiden elinolosuhteisiin. Pohjaveden laadun muutokset asettavat lisähaasteita pohjavettä raakavetenään käyttävien vesihuoltolaitosten vedenkäsittelyyn ja raakaveden tarkkailuun.

Riskiperusteisten viitearvojen määrittelyssä on tarkasteltu laskennallisesti nousevien muutossuuntien muodostumista pohjaveteen ”kuvitteellisella pohjavesialueella”, jolla asetuksessa

tarkoitettua betonimursketta käytettäisiin sitomattomana kiviaineksena. Kuvitteellinen pohjavesialue olisi tärkeä kuvata tarkemmin, jotta sen käyttöä tässä yhteydessä voitaisiin arvioida. Suomen pohjavesialueet ovat hyvin heterogeenisiä ja arvioinnin teko yhden pohjavesialueen perusteella yksinkertaistaa asiaa liikaa. Tarkasteluja olisi parempi tehdä esimerkiksi pohjaveden tyyppimallien pohjalta (<https://www.syke.fi/pohjavesityyppimallit>).

Kommentit pykäliin

1 § Tarkoitus

-

2 § Soveltamisala

-

3 § Määritelmät

-

4 § Betonimursketta koskevat arviointiperusteet

-

5 § Laadunhallinta

-

6 § Vaatimustenmukaisuusilmoitus

-

7 § Ilmoitusvelvollisuus

-

8 § Voimaantulo

-

Kommentit liitteisiin

Liite 1. Betonimurskeen jätteeksi luokittelun päättymistä koskevat arviointiperusteet

-

Liite 2. Laadunvarmistusjärjestelmän sisältövaatimukset

-

Liite 3. Vaatimustenmukaisuusilmoituksen sisältövaatimukset

-

Silvo Kimmo
Suomen ympäristökeskus SYKE - SYKE/KTK